

Nyárutó

– Aznap jött egy ember. Megállt a kapu előtt, Ani látta már messziről és alulról. A föld alatt állt térdig, épp az üvegházban locsolt. Térdig van süllyesztve az üvegház, a fala omló és mohos beton, most is áll a régi háznál, üvegtáblái berepedtek, magasságásaiban elburjánzott az áthatolhatatlan tüskés gyom. Akkor is alig lehetett behatolni, paradicsomdzsungel.

– Igen, Ani idejében a tetőig felkapaszkodtak a sárga paradicsomot termő tövek, karókon, madzagokon, a tetőre erősített lécen. Láttam, amikor a szomszédból lestem – vetette közbe Béla. Nem akarta megzavarni Vivient, csak biztosította arról, követi a történetet.

– Ani egész nap a kertben, akkor épp a paradicsomok között töltötte az időt, néhány rózsaszín hernyó társaságában. Piros paradicsom is van, a hernyó akkor lesz rózsaszín, ha ezt eszi. Átlátszó bőrébe paradicsompürét burkol. Megállt az ember a kapu előtt, Ani nehézkesen kimászott, az üres öntözőkannát ledobta, rászólt a kutyákra, !prohibido!.

– Azért Ani baba nagy különc. Minek egy kutyának ez a flancolás?

– Itt vidéken az ember a mániáinak él – válaszolta Vivien – A kutyákat megtanította spanyolul, mások meg mással bíbelődnek. A Sármos Karcsi például óriási fóliasátrat épített a kerti tó köré, a felesége meg hozott bele a kertészetből tavorózsát, vízitököt, sőt, igazi lótuszt. Jól néz ki nagyon. Mellé a Karcsi medencét állított föl, alulról fűti, és a vízi kert mellett relaxál a fóliában, amikor a kőműves munka már kikészítette. A fólia többi részében paradicsomot természetnek, azok még a szúnyogokat is riasztják.

– Tiszta velencei spá, csak nincsenek olyan sokan, meg a Hegylakó nem szarik bele a vízbe! – lelkesedett Béla, aztán várta a folytatást.

– Az úr bántó kölni illatot árasztott, a kutyák a belógó dzsekimandzsettáját csócsálták versengve, versengve önmagukkal, hogy inkább fogvillantva ugassanak, vagy csócsáljanak, arcukra volt írva, az idegeneknek, mert ketten voltak, hogy most azt játsszák, hogy kedvelik a kutyákat. Ani első pillantásra tudta, hogy melyik egyház tagjai, gyakran felbukkannak a faluban, kezükben cipzáros Biblia, és színes magazin. „Mondhatja a férjem?” – kérdezte a másik idegen, aztán hoztátette, a házigazda tud-e németül. Ani az egyszerűség kedvéért azt mondta, nem. Akkor megkérdezte, angolul beszél-e. Ani bevallotta, de mondta, hogy beszélhetnek továbbra is magyarul, magyar, tud magyarul. „De a férjem nem” – válaszolta az idős hölgy – „És gyakorolnia is kell”.

Kezdett elhúzódni a dolog. Ani egyik szórakozása volt, mióta falura költözött, hogy hagyja, hogy felolvassanak neki az Isten ígétével házalók.

– Ők ezt szántóföldi szolgálatnak nevezik, szerintük Jézus ugyanezt csinálta – mondta Béla.

– Ebben kételkedem – vetette ellen Vivien –, már a külsőségek sem passzolnak, a susogós kék dzseki, és a cipzáros Biblia. Egyáltalán, volt Biblia Jézus korában?

– Szerintem nem – válaszolta Béla.

Vivien folytatta:

– A „templomosok”, ahogy itt hívják őket a helyiek, úgy kéthavonta jönnek, és végigjárják a falut. Megállnak a kapuk előtt, és várják, hogy az otthoniak észrevegyék őket. A falusiak nem szerelnek föl csengőt, aki jön, vagy észreveszik, vagy nem, akkor biztos nem is volt fontos. Ha a szántóföldi szolgálatosokat látják, bemenekülnek a házba. De Ani fogadta őket. Az ősz férfi arról beszélt, hosszan, milyen fajta nyelvek vannak, és a magyar nyelv mennyire nehéz, és hogy mennyire hasonlít egymáshoz az angol, és a német. Közben, hogy gyorsabban teljen az idő, a kutyák diót rácsáltak Ani lábánál. Kötelességüknek érzik gazdájuk mellett maradni, amíg idegenekkel társalog. Szükség esetén ugranak. Sajnos azt ők döntik el, mi a szükség, így Ani most már rosszban van a vízóraleolvasóval és a FedEx futárral.

– Express One – vetette közbe Béla.

– Mi Express One? – zökkent ki Vivien.

– Ani kutyái az Express One futárra pikkelnek. Érthetetlen, miért, mert a többi futárral jóban vannak.

– De megváltoztatom a neveket – magyarázta Vivien.

– Akkor az Anit miért hagytad meg?

– Arról nem gondolja senki, hogy valódi név. De az összes többit megváltoztatom. Még a falu neve is más.

– Micsoda?

– Vereb.

– Az jó! – mondta kárörvendően Béla.

– Most mit somolyogsz?

– Most megkapják a verebiek! – válaszolta Béla.

– Dehát semmi rosszat nem írok!

– Nem az, hogy rosszat. De azért csak kiteregeted a dolgaikat!

– Én nem. Csak azt írom, amit hallottam. Nem tehetek róla, ha ordítva beszélgetnek, meg fűnek-fának mesélik a magánéletüket. Nyilván olyanról nem beszélnek, amit titkolni akarnak.

– Vivike, végül is igazad van. Amiről nem akarunk beszélni, arról úgyis hallgatunk – nyugtázta Béla – Olvasd tovább!

– Ani nem tudta eldönteni, a férfi az angol nyelvet vagy a hitét gyakorolja-e, és elmerengett, hogy vajon létezik-e diszkontáruházkisegyházaknak, ahol a tagok megveszik sötétkéksusogó dzsekikabátjukat. Mivel az ember még mindig nyelvészeti fejtegetésekben veszett el, Ani már-már ott tartott, megkéri a hölgyet, tekintettel paradicsombokros teendőire, hogy inkább ő vigye a szót, és olvasson föl a Bibliából. Jelentőségteljes pillantásokat vetett a Könyvre, arca félreérthetetlenül várakozásteljes, a kutyák kissé felemelkedtek fektükből, lábizmaik feszesek, fülük hegyes.

A helyzet reménytelen, a Bibliát még ki sem cipázta.

A szolgálatteljesítő asszony erősen sminkelt, öblítőszer szaga volt, bizonyára a haja is antisztatikus. Mikor Ani már nem is számított rá, a férfi elhallgatott egy mondat közepén, a hölgy dzsekije megsussant, valaki végighúzott egy fogpiszkálót egy apró kerítésen, és a Könyv kinyílt. Ani nemhogy az üvegházzal nem végzett, de a tököt sem szedte le. Három metszőollója közül kiválasztotta a megfelelőt, és már masírozott is a kert aljában burjánzó ültetvény felé. „Ki volt az?” – kérdezte Ani embere, Géza, a diófa árnyékából. Ani férje érzékeny volt a sötétkékre. A vilamoson is összerendezte, ha felszállt valaki kétkben, nehogy ellenőr legyen. Hivatalos közegnek az is baj, ha nincs béreled, meg az is, ha van.

– Ezt hogy érted, Vivike?

– Ez csak olyan mondás.

– Akkor szerintem húzd ki. Eddig olyan, mintha ott lettem volna a saját szememmel, sőt, még azt is tudom, az Ani babám fejében mi játszódott le. Akkor minek bele az ilyen sületlenségek?

– Ez magasírodalom. Tömör bölcsesség. Ilyen az írásművészetem stílusa – védekezett Vivien bizonytalanul. Mindenesetre aláhúzta a mondatot hullámos vonallal, majd folytatta:

– „Egy öregúr” – válaszolta Ani a férjének.

– A néhai férjének – javította Béla.

– Az olvasó akkor még nem tudja, hogy néhai lesz, és én, pontosabban az elbeszélő, a néhaivá válása után fogok arról mesélni, ami még az élete utolsó nyarán történt! – mondta Vivien, aki poétikai kérdésekben sokkal magabiztosabbá vált, mióta elolvasta a kezdő szerzőknek szóló Kivezetés a költészetből című könyvet. „Mit mondott?” – kérdezte Ani néhai férje – folytatta Vivien.

– Akkor most mégis beleírod?

– Jaj, dehogyan is! Teljesen összezavarsz! Szóval, kérdezte Ani férje, ezt akartam mondani. Ani azt válaszolta: „Hogy választani kell, mert eljön majd az idő, mikor az egyik ember ezt választja, a másik azt, és már itt van Jézus, ez abból látszik, hogy minden ember szenved és nyomorult, mert ha Jézus a földön van, akkor mindenki nyomorult, még datálták is, és a dátum az pont az első világháború. Kérdezte, hogy ugye milyen rossz itt azóta? De a választ nem várta meg, mert

a Biblia tele van csupa biztató bekezdésekkel.” „Például?” – kérdezte Géza. „Mondjuk amiben egy ember, aki a jamniai zsinat szerint biztosan próféta, mindenfélét megígér, szóval pont egy ilyen bekezdést akart ő felolvasni, amiben az állt, hogy miután Jézus itt volt köztünk, és ezért minden csupa nyomorúság volt, egyszer csak majd nem lesz itt, és egyesek nyomorultak maradnak, de mások a fegyvereket ekevasra és metszőkésre cserélik, és egyebet sem tesznek egész nap, mint a szőlejükben ülnek a fügefájuk alatt. Ezt mondta az úr” – zárta le Ani.

Béla várt, hátha következik még valami.

– Hát ennyi lenne, vége – mondta Vivien.

– Szépen megírtad! Szegény kis ember! – mondta Béla, és lehajtotta az Ice Tea-t, amit Vivien elé tett, de eddig megfedkezett róla – Igaz, hogy nem szó szerint így volt, de szinte így. Honnan tudtad ilyen részletesen, Vivike?

– Ani mesélte még a férje halála után. Én csak leírtam.

– Most már megyek az én Ani babámhoz – állt föl Béla.

– El ne mondja neki, hogy próbálok írogatni!

– Isten őrizz! Nem terjesztek én semmit – mondta Béla, és belelépett kifűzetlen cipőjébe, amit helyi szokás szerint az ajtó előtt hagyott, hogy a falu szennyét ne vigye be a házba.

BUDAHÁZI TIBOR: Ablak – 2021

